

فرضیه جدید باستان شناس ایرانی، اسماعیل یغمایی
 پیرامون خاستگاه هخامنشیان
 برپایه کاوش های کاخ بردک سیاه
 گزارش از مریم اطمیابی

به دنبال ۴۰ سال کاوش‌های علمی محوطه هخامنشی «بردک سیاه» بوشهر به سرپرستی اسماعیل یغمایی، نتایج بررسی‌های این محوطه تاریخی مهم به صورت کتاب منتشر شد.

مریم اطمیابی، روزنامه نگار، در گزارشی در سایت چمدان، شرح این کاوش‌ها و نتایج کاوش گروه باستانشناسی به سرپرستی اسماعیل یغمایی را در کتابی که اخیراً منتشر شده، این گونه گزارش کرده است:

اسماعیل یغمایی برای نخستین بار در سال ۵۵ این محوطه تاریخی را در دل نخلستان‌های دشتستان کشف کرد که اسرار مگویی از دوران هخامنشیان را افشا کرد. بر اساس این یافته‌ها هخامنشیان بومی‌های ایران بودند نه اینکه از دریای اورال به ایران مهاجرت کردند.

به رغم اهمیت بسیار این محوطه تاریخی، بخت یار بردک سیاه نبود و بعد از انقلاب به فراموشی سپرده شد تا اینکه سرانجام فصل دوم کاوش آغاز شد. امروز این محوطه تاریخی حال و روز خوشی ندارد و چاپ کتاب هم تا مدت‌ها به دلایل مختلف که یکی از آنها نبود حمایت مسئولان میراث فرهنگی برای چاپ بود به تاخیر افتاد.

یغمایی می‌گوید که این کتاب چهار بار سانسور شد تا به چاپ رسید. این حقیقت دردناکی است که بعد از چهل سال این کتاب با بدبختی و خون دل به نتیجه رسید. در حالی که گزارش آن سال‌های سال پیش به اداره میراث فرهنگی بوشهر تحویل داده شده بود و این کتاب در کتابخانه قرار گرفته و ورق ورق شد.

این کاوشگر توانست شهر افسانه‌ای تموکن را در دشتستان پیدا کند اما متأسفانه نبود حفاظت‌های لازم از سوی مسئولان میراث فرهنگی بوشهر این شهر تاریخی را در معرض تخریب و ویرانی قرار داد.

یافته‌های یغمایی حکایت از آن دارد که «کاخ بردک سیاه» کاخ زمستانی داریوش اول هخامنشی است. در این منطقه همچنین دو کاخ چرخاب و کاخ سنگ سیاه هم از دوره هخامنشی وجود دارد. هر چند به اعتقاد یغمایی تعداد این کاخ‌ها بیشتر بوده که به دلیل بی‌توجهی‌ها از بین رفته است.

این کاوشگر می‌گوید که دشتستان سرزمین مادری هخامنشیان بوده و نقش نخل‌هایی که بر سکه‌های هخامنشی حک شده دلالت بر استناد آن‌ها بر سرزمین مادری‌شان دارد. در کاخ بردک سیاه کاوشگران علاوه بر بقایای کاخ اشیایی همچون یک خنجر زنانه از عاج و چند قطعه ابزار تزیینی برخوردارند که نشان از سکونت زنان در کاخ است.

افزون بر آن ۴ قطعه سنگین طلا بالای سه کیلوگرم که به نظر می‌رسد از مصالح در یا سنگ بنای کاخ بوده کشف شده است. در سال ۸۴ هم نقش برجسته حکاکی شده از داریوش اول با سنگ نوشته‌ای با خط میخی و زبان بابلی نو کشف شد. اطلاعات دقیق این یافته‌ها حالا در کتاب بردک سیاه چاپ شده و دریچه جدیدی به روی تایخ هخامنشیان گشوده شده است.